

EFRO
EUROPEES FONDS
VOOR REGIONALE
ONTWIKKELING

**Europees Fonds voor Regionale
Ontwikkeling**

Vlaanderen 2014-2020

**‘Investeren in groei en
werkgelegenheid’**

JAARVERSLAG 2016

Europa investeert
Vlaanderen groeit

Europese Unie

Inhoud

1.	Identificatie.....	4
2.	Overzicht van de uitvoering van het operationele programma	5
3.	Uitvoering per prioritaire as.....	9
3.1.	Overzicht van de uitvoering per prioritaire as.....	9
3.2.	Indicatoren.....	12
3.2.1.	Indicatoren Prioriteit 1.....	12
3.2.2.	Indicatoren Prioriteit 2	16
3.2.3.	Indicatoren Prioriteit 3.....	20
3.2.4.	Indicatoren Prioriteit 4.....	23
3.4.	Financiële data per prioritaire as.....	26
4.	Samenvatting van de evaluaties	27
5.	Kwesties die van invloed zijn op de prestaties van het programma en de genomen maatregelen	27
6.	Verslag inzake de uitvoering van financieringsinstrumenten	28
7.	Maatregelen die zijn genomen om te voldoen aan de ex-antevoorwaarden	28
8.	Vorderingen bij de voorbereiding en uitvoering van grote projecten en gezamenlijke actieplannen..	28
9.	Uitvoering van het Operationele Programma	29
9.1.	Overzicht stand van zaken per prioriteit	29
9.1.1.	Prioriteit 1: Stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie	29
9.1.2.	Prioriteit 2: Versterken van het concurrentievermogen van KMO's.....	33
9.1.3.	Prioriteit 3: Bevorderen van overgang naar koolstofarme economie.....	38
9.1.4.	Prioriteit 4: Bevorderen van duurzame grootstedelijke ontwikkeling.....	41
9.1.5.	Prioriteit 5: Technische Bijstand	42
9.2.	Specifieke acties om de gelijkheid tussen mannen en vrouwen te bevorderen en discriminatie te voorkomen	44
9.3.	Duurzame ontwikkeling.....	44
9.4.	Verslaglegging over steun die is gebruikt voor doelstellingen op het gebied van klimaatverandering	45
9.5.	Rol van partners bij de uitvoering van het programma	45
10.	Verplichte informatie en beoordeling overeenkomstig artikel 111, lid 4, eerste alinea, onder a) en b), van verordening (EU) nr. 1303/2013.....	45
10.1.	De vorderingen in de uitvoering van het evaluatieplan en het vervolg dat aan de bevindingen van evaluaties is gegeven.....	45
10.2.	De resultaten van de voorlichtings- en publiciteitsmaatregelen voor de fondsen die zijn uitgevoerd in het kader van de communicatiestrategie	46
11.	Aanvullende informatie.....	53

11.1. Vorderingen bij de uitvoering van de geïntegreerde aanpak voor territoriale ontwikkeling en de duurzame stedelijke ontwikkeling.....	53
11.1.1. Geïntegreerde aanpak voor territoriale ontwikkeling	53
11.1.2. duurzame stedelijke ontwikkeling	54
12. Slimme, duurzame en inclusieve groei	54

JAARVERSLAG 2016

1. Identificatie

OPERATIONEEL PROGRAMMA

Doelstelling: Investeren in groei en werkgelegenheid
Subsidiabel gebied: BE2 – Vlaams Gewest
Programmering periode: 2014-2020
Programmanummer: CCI-nr. 2014BE16RFOP002

JAARLIJKS VERSLAG OVER DE
UITVOERING

Verslagjaar: 2016
Datum goedkeuring van het jaarverslag door het Comité
van Toezicht: 28/06/2017

2. Overzicht van de uitvoering van het operationele programma

Vlaanderen staat voor een uitdagende periode. Wil het in een internationale, geglobaliseerde context stand houden, dan moet het tot de meest competitieve regio's van Europa behoren, met een economie die de economische en sociale vooruitgang duurzaam bevordert, meer en betere tewerkstelling realiseert en de bescherming en verbetering van het leefmilieu nastreeft. Deze doelstellingen kunnen slechts gerealiseerd worden als Vlaanderen zich nog meer profileert als een economisch innovatieve kennisregio en duurzame en sociaal warme samenleving.

Een Vlaanderen dat een plaats bij de top 5 van de EU ambieert op vlak van welvaart en welzijn, steunt op een sterke economie. De focus ligt daarbij op de eigen bevoegdheden en sterktes, op innovatie en ondernemerschap. Er wordt resoluut ingezet op een vraaggericht en marktgedreven overheidsbeleid dat het ondernemen stimuleert en het internationaal concurrentievermogen versterkt.

Met een innovatie- en clusterbeleid zal de Vlaamse regering de transformatie van het industrieel weefsel versnellen en het kennisgedreven karakter van de economie versterken. Omdat industriële vernieuwing in belangrijke mate wordt gedragen door nieuwe en jonge bedrijven, zal de achterstand in innovatie bij de kleine en middelgrote ondernemingen aangepakt worden door betere begeleiding en ondersteuning. Met het oog op het behalen van de 3%-norm voor Onderzoek en Ontwikkeling tegen 2020, worden ondernemers, kennisinstellingen en overheid met elkaar verbonden.

Daarnaast staan ook klimaat en energie hoog op de agenda, waarbij Vlaanderen bijkomende inspanningen wenst te leveren voor een hogere energie-efficiëntie en een stijgend aandeel hernieuwbare energie.

Gezien het sterk verstedelijkt karakter van Vlaanderen en de rol van steden als motor van groei, innovatie en tewerkstelling, blijft ook het bevorderen van een duurzame stedelijke ontwikkeling een belangrijk aandachtspunt.

Om deze ambities optimaal te kunnen vervullen, bundelen de Europese Unie en de Vlaamse Overheid opnieuw de krachten in het EFRO-programma Vlaanderen 2014 - 2020. Onder de leuze '*Europa investeert, Vlaanderen groeit*' wordt in deze programmaperiode ingezet op onderzoek en technologische ontwikkeling en de economische valorisatie ervan, versterking van ondernemerschap en concurrentievermogen, bevorderen van de overgang naar een koolstofarme economie en duurzame grootstedelijke ontwikkeling.

Comité van Toezicht

De Europese Commissie keurde op 15 december 2014 het 'Operationeel programma 2014-2020' voor Vlaanderen goed, voor een budget van €430 miljoen. Hiervan is €174 miljoen afkomstig van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).

Bij beslissing van 3 april 2015 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan de verdere operationalisering van het programma.

Het Comité van Toezicht kwam op 26 mei 2016 bij elkaar. Op deze vergadering kwamen volgende punten aan bod:

- Het jaarverslag 2014-2015 werd toegelicht en goedgekeurd. Dit jaarverslag leverde nog eerder beperkte informatie vermits aan het begin van de programmaperiode nog niet zoveel projecten goedgekeurd werden. De Europese Commissie (EC) lichtte de bedoeling van de rapportageformat toe, met name coherentie en vereenvoudiging zodat vergelijking tussen de verschillende lidstaten mogelijk is. Info moet compact zijn, er is geen plaats voor proza.
- Het overzicht en de resultaten van de projectoproepen werden overlopen.

- De werking van de GTI's werd besproken. De EC pleitte voor een nieuwe meer coherente overzichtstabel waarbij de GTI projecten geïntegreerd zijn in het geheel. Deze overzichtstabel werd opgemaakt.
- Elektronische gegevensuitwisseling – e-cohesion: De genomen maatregelen werden voorgesteld. De Europese Commissie gaf aan dat de inspanningen die vanuit de managementautoriteit geleverd werden, kunnen gelden als goede praktijk binnen Europa.
- Het antifraudebeleid werd toegelicht. De nadruk ligt hierbij op 3 elementen: preventie, detectie en correctie. De ondernomen acties werden voorgesteld.

Oproepen 2016

De goedgekeurde oproep- en selectieprocedure voorziet oproepen per prioriteit en specifieke doelstelling. Enkel voor prioriteit 4 – Stedelijke ontwikkeling wordt gewerkt met doorlopende oproepen. Tevens worden afzonderlijke oproepen per GTI voorzien.

In 2016 liepen volgende projectoproepen (in sommige gevallen liepen deze oproepen door in 2017):

Prioriteit 1: Stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie

- Het bevorderen van co-creatie om de O&O resultaten beter te valoriseren - LED werking 2016 - **Generiek** (looptijd: 23/11/2015 - 01/03/2016)
- Het bevorderen van co-creatie om de O&O resultaten beter te valoriseren – Algemeen – **Generiek** (looptijd: 7/03/2016 – 31/05/2016)
- Ondersteunen verspreiding technologieën met oog op kennisvalorisatie / vermarkting – Algemeen – **Generiek** (looptijd: 7/03/2016 – 31/05/2016)
- Het bevorderen van co-creatie om de O&O resultaten beter te valoriseren - **GTI Limburg** (looptijd: 25/06/2015 - 23/06/2016)
- Ondersteunen verspreiding van technologieën met oog op kennisvalorisatie / vermarkting – **GTI Limburg** (looptijd: 25/06/2015 - 23/06/2016)
- Het bevorderen van co-creatie om de O&O resultaten beter te valoriseren - **GTI Kempen** (looptijd: 23/11/2015 - 25/02/2016)
- Ondersteunen verspreiding van technologieën met oog op kennisvalorisatie / vermarkting – **GTI Kempen** (looptijd: 23/11/2015 - 25/02/2016)
- Het bevorderen van co-creatie om de O&O resultaten beter te valoriseren - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 23/11/2015 - 01/03/2016)
- Ondersteunen verspreiding technologieën met oog op kennisvalorisatie / vermarkting - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 23/11/2015 - 01/03/2016)
- Het bevorderen van co-creatie om de O&O resultaten beter te valoriseren - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 20/09/2016 – 31/10/2016)
- Ondersteunen verspreiding technologieën met oog op kennisvalorisatie / vermarkting - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 20/09/2016 – 31/10/2016)

Prioriteit 2: Versterken van het concurrentievermogen van KMO's

- Bevorderen ondernemerschap - Ondernemende innovatieve partnerschappen/ecosystemen in studentensteden - **Generiek** (looptijd: 23/11/2015 - 01/02/2016)
- Kennis over en implementatie van innovatieve bedrijfsmodellen bij kmo's verbeteren - **Generiek** (looptijd: 23/11/2015 - 01/02/2016)
- Bevorderen van een internationaal ondernemersklimaat – **Generiek** (looptijd: 8/06/2016 – 30/09/2016)

- Bevorderen van een internationaal ondernemersklimaat - **GTI-Limburg** (looptijd: 25/06/2015 - 23/06/2016)
- Bevorderen van intrapreneurship en nieuwe vormen van ondernemerschap - **GTI-Limburg** (looptijd: 8/03/2016 – 23/06/2016)
- Bevorderen van een ondernemingsvriendelijk klimaat bij lokale en provinciale besturen - **GTI-Limburg** (looptijd: 8/03/2016 – 23/06/2016)
- Bevorderen van een ondernemingsvriendelijk klimaat bij lokale en provinciale besturen - **GTI-Limburg** (looptijd: 8/03/2016 – 23/06/2016)
- Kennis over en implementatie van innovatieve bedrijfsmodellen bij kmo's verbeteren - **GTI-Limburg** (looptijd: 8/03/2016 – 23/06/2016)
- Verhogen van het kennispotentieel binnen KMO's door inzet van gespecialiseerd personeel - **GTI-Limburg** (looptijd: 8/03/2016 – 23/06/2016)
- Bevorderen van intrapreneurship en nieuwe vormen van ondernemerschap – Toeristisch ondernemerschap - **GTI-Limburg** (looptijd: 8/03/2016 – 23/06/2016)
- Bevorderen van een ondernemingsvriendelijk klimaat bij lokale en provinciale besturen - Toeristisch ondernemerschap - **GTI-Limburg** (looptijd: 8/03/2016 – 23/06/2016)
- Verbeteren van kennis over en implementatie van innovatieve bedrijfsmodellen bij kmo's - Toeristisch ondernemerschap - **GTI-Limburg** (looptijd: 8/03/2016 – 23/06/2016)
- Verbeteren van kennis over en implementatie van innovatieve bedrijfsmodellen bij kmo's – Digitale economie - **GTI-Limburg** (looptijd: 8/11/2016 – 30/11/2016)
- Bevorderen van een ondernemings-vriendelijk klimaat bij lokale en provinciale besturen - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 23/11/2015 - 01/03/2016)
- Bevorderen van een internationaal ondernemersklimaat - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 23/11/2015 - 01/03/2016)
- Kennis over en implementatie van innovatieve bedrijfsmodellen bij kmo's verbeteren - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 8/03/2016 – 29/04/2016)

Prioriteit 3: Bevorderen van overgang naar koolstofarme economie

- Duurzame stedelijke mobiliteit kaderend in gemeentelijk/stedelijk klimaatplan - Fietssnelwegen - **Generiek** (looptijd: 23/11/2015 - 31/03/2016)
- Verhoogde energie-efficiëntie bij KMO's - **Generiek** (looptijd: 23/11/2015 - 31/03/2016)
- Verhoogde energie-efficiëntie bij KMO's – Demonstratieprojecten - **Generiek** (looptijd: 3/03/2016 – 30/06/2016)
- Duurzame stedelijke mobiliteit kaderend in gemeentelijk/stedelijk klimaatplan - Fietssnelwegen - **Generiek** (looptijd: 8/11/2016 – 31/01/2017)
- Stijging van doorgedreven energetische renovaties van residentiële gebouwen tot BEN - **Generiek** (looptijd: 25/07/2016 – 28/02/2017)
- Stijging van doorgedreven energetische renovaties van residentiële gebouwen tot BEN - **GTI Limburg** (looptijd: 25/06/2015 - 23/06/2016)
- Stijgend gebruik groene warmte en een toename van de productie van hernieuwbare energie - **GTI Kempen** (looptijd: 23/11/2015 - 25/02/2016)
- Stijging van doorgedreven energetische renovaties van residentiële gebouwen tot BEN - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 23/11/2015 - 01/03/2016)
- Verbeterde duurzame stedelijke mobiliteitssystemen in een gemeentelijk/stedelijk klimaatplan - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 23/11/2015 - 01/03/2016)
- Verhoogde energie-efficiëntie bij KMO's - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 23/11/2015 - 01/03/2016)
- Stijgend gebruik van groene warmte en een toename van de productie van hernieuwbare energie - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 23/11/2015 - 01/03/2016)
- Stijging van doorgedreven energetische renovaties van residentiële gebouwen tot BEN - **GTI West-Vlaanderen** (looptijd: 20/09/2016 – 31/10/2016)

Prioriteit 4: Stedelijke ontwikkeling

- Bevorderen van groen, groen-blauwe infrastructuur en klimaatadaptatieve ruimte – **Generiek** (looptijd: 10/03/2016 – 20/12/2018)
- Stijging van de ruimteproductiviteit door het bevorderen van multi- functionaliteit en valorisatie, transformatie van verlaten of on(der)benutte (bedrijven)terreinen en leegstaande gebouwen – **Generiek** (looptijd: 10/03/2016 – 20/12/2018)
- Verhogen van de stedelijke vitaliteit in achtergestelde buurten, door het ondersteunen van kleinschalige stedelijke projecten op buurt – en wijkniveau die een economische hefboom betekenen – **Generiek** (looptijd: 10/03/2016 – 20/12/2018)

Stand van zaken programma 2014-2020

Er werden tot en met 2016 113 projecten goedgekeurd. Deze projecten vertegenwoordigen een totale investering van 266.994.162,12 euro. De goedgekeurde EFRO-steun voor deze projecten bedraagt 94.947.126,59 euro. Hiermee werd reeds 54,70% van het beschikbare budget vastgelegd. Het programma kent, inzake selectie van projecten, een vlotte voortgang.

Tot en met 2016 werd er 878.605,12 euro betaald aan de begunstigden. Aangezien 2016 vooral een jaar van projectselectie was zal dit cijfer de komende jaren stijgen.

3. Uitvoering per prioritaire as

3.1. Overzicht van de uitvoering per prioritaire as

ID	Prioritaire as	Essentiële informatie over de uitvoering van de prioritaire as onder verwijzing naar de belangrijkste ontwikkelingen, aanzienlijke problemen en de stappen die zijn ondernomen om deze problemen op te lossen
1	Stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie	- Lopende oproepen in 2016: 11- Ingediende projecten in 2016: 60- Goedgekeurde projecten in 2016: 22- Goedgekeurde EFRO-steun in 2016: 28.651.711,75 euro Bij een aantal dossiers nam de goedkeuringsprocedure wat meer tijd in beslag. Dit was voornamelijk te wijten aan de complexiteit inzake staatssteunregels. Voor meer info: zie punt 5 vanaf pagina 28.
2	Versterken van het concurrentievermogen van KMO's	- Lopende oproepen in 2016: 16- Ingediende projecten in 2016: 39- Goedgekeurde projecten in 2016: 54- Goedgekeurde EFRO-steun in 2016: 14.410.997,64 euro Er werden meer projecten goedgekeurd dan ingediend in 2016. In 2015 werden 45 projecten ingediend. Over deze projecten werd pas in 2016 beslist. Hierdoor overtreft het aantal goedgekeurde projecten het aantal ingediende projecten.

3	Bevorderen van overgang naar koolstofarme economie	- Lopende oproepen in 2016: 12 - Ingediende projecten in 2016: 37 - Goedgekeurde projecten in 2016: 19 - Goedgekeurde EFRO-steun in 2016: 12.874.115,01 euro. Aangezien deze prioriteit nieuw is in vergelijking met de vorige programmaperiode was er meer inhoudelijk voorbereidend werk nodig. Afstemming met diverse actoren resulteerde in 2015 in het lanceren van een aantal oproepen. Deze oproepen liepen allemaal door in 2016. Daarnaast werden in 2016 nog een aantal bijkomende oproepen gelanceerd.
4	Bevorderen van duurzame grootstedelijke ontwikkeling	- Lopende oproepen in 2016: 3 - Ingediende projecten in 2016: 7 - Goedgekeurde projecten in 2016: 5 - Goedgekeurde EFRO-steun in 2016: 6.581.053,93 euro. De gelanceerde oproepen staan open voor projectindiening tot en met eind 2018. Overeenkomstig artikel 7 van Verordening 1301/2013 van 17 december 2013 betreffende het EFRO, zijn de steden Antwerpen en Gent verantwoordelijk voor de selectie van de projecten, in het kader van de opgestelde geïntegreerde stedelijke strategie.

5	Technische Bijstand	Eind 2015 werden de beheersovereenkomsten afgesloten met de provincies en steden (Gent en Antwerpen). De indiening en goedkeuring van de projecten 'Technische bijstand' werd in de eerste helft van 2016 uitgevoerd. Volgende 9 projecten werden ingediend en goedgekeurd: - Technische bijstand grootstedelijk contactpunt Gent- Technische bijstand grootstedelijk contactpunt Antwerpen- Technische bijstand contactpunt Vlaams-Brabant- Technische bijstand contactpunt West-Vlaanderen- Technische bijstand contactpunt provincie Antwerpen- Technische bijstand contactpunt Oost-Vlaanderen- Technische bijstand contactpunt Limburg- Technische bijstand programmasecretariaat Brussel- Technische bijstand programmasecretariaat Brussel - personeel - Goedgekeurde EFRO-steun in 2016: 6.942.610,00 euro.

3.2. Indicatoren

3.2.1. Indicatoren Prioriteit 1

Voorafgaandelijke bemerking:

Op 21 maart 2017 werd een voorstel tot programmawijziging goedgekeurd door het Comité van Toezicht. Dit dient eveneens te worden goedgekeurd door de Europese Commissie. Deze wijziging zal tevens een aanpassing van een aantal streefwaarden meebrengen. Gezien er reeds meer dan 50% van de middelen zijn toegewezen kunnen, op basis van de aard van de goedgekeurde projecten, een aantal assumpties en streefwaarden worden verfijnd en aangepast. Onderstaand worden in afwachting van de goedkeuring van de wijzigingen door de EC, nog de initiële streefwaarden weergegeven zoals goedgekeurd binnen het Operationeel Programma.

3.2.1.1. Outputindicatoren

Aangezien er nog geen volledig uitgevoerde projecten zijn, worden enkel de streefwaarden opgegeven van de goedgekeurde projecten. Van zodra de eerste projecten afgelopen zijn, zullen zowel de behaalde cijfers als de streefwaarden worden weergegeven. Alle waarden zijn steeds cumulatief.

ID	Indicator	Meeteenheid	Waarde 2016	Streefwaarde 2023	Opmerkingen
CO26	Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoeksinstellingen	Ondernemingen	165	280	12 projecten dragen bij aan deze indicator. O.a. volgende projecten hebben een grote bijdrage: • Sectorinnovatie schakelfunctie• Anicells• Greenville Lab2Fab• Innovatie-Maat We verwachten dat de streefwaarde nog sterk zal toenemen aangezien er nog heel wat projecten eind 2016 in de fase van technisch nazicht zaten, waardoor de

					cijfers nog niet definitief kunnen worden meegeteld.
O.1.2.	Aantal producten en/of diensten die ontwikkeld en/of getest werden binnen een living lab	# producten en diensten	68	86	10 projecten dragen bij tot deze indicator. O.a. volgende projecten hebben een grote bijdrage: • C3PO • Toegepaste Technologische Innovatie • Janssen Incubatie Model We verwachten dat de streefwaarde nog sterk zal toenemen aangezien er nog heel wat projecten eind 2016 in de fase van technisch nazicht zaten, waardoor de cijfers nog niet definitief kunnen worden meegeteld.
CO28	Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	Ondernemingen	135	208	11 projecten dragen bij tot deze indicator. O.a. volgende projecten hebben een grote bijdrage: • LED 2016 • Versterken Limburgse bedrijven door innovatie • Innovatie-Maat • Janssen Incubatie Model We verwachten dat de streefwaarde nog sterk zal toenemen aangezien er nog heel

					wat projecten eind 2016 in de fase van technisch nazicht zaten, waardoor de cijfers nog niet definitief kunnen worden meegeteld.
CO29	Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	Ondernemingen	161	830	Idem indicator CO28
O.15.	Aantal begeleidingen van ondernemingen om de valorisatie van onderzoeksresultaten te bevorderen	# begeleidingen	134	415	Idem indicator CO28

3.2.1.2. Resultaatindicatoren (globale Vlaamse indicatoren en doelstellingen)

Voor sommige indicatoren zijn nog geen nieuwe waarden beschikbaar. Dit door de tijds kloof tussen het moment van meting en het beschikbaar zijn (cfr: bron) van deze waarden. De waarden van de resultaatindicatoren dienen tevens voorzichtig te worden geïnterpreteerd. Het gaat in alle gevallen over een momentopname en betreft (in)schattingen van respondenten op enquêtevragen. Het is alleszins aan te raden de evoluties over een ruimer tijds kader te bekijken. De bijdrage van het Operationeel Programma aan deze ruime Vlaamse doelstellingen zal aan bod komen tijdens de impactevaluatie.

ID	Indicator	Meeteenheid	Basiswaarde	Huidige waarde	Streefwaarde 2023	Opmerkingen	Bron
R.1.1.	Totaal aantal kmo's met product-, proces-,	%	62	70	70	Nieuwe waarde op basis van bevraging 2015	ECOOM

	marketing- of organisatorische innovatie						
R.1.2.	Aandeel van de omzet gerealiseerd door nieuwe of verbeterde producten of diensten	%	8	7	10	Nieuwe waarde beschikbaar uit Meting 2016 Pact 2020	ECOOM

3.2.2. Indicatoren Prioriteit 2

3.2.2.1. Outputindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Waarde 2016	Streefwaarde 2023	Opmerkingen
CO01	Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen	1174	1635	Deze indicator is de som van volgende indicatoren: • Aantal ondernemingen die steun ontvangen ter bevordering van intrapreneurship en nieuwe vormen van ondernemerschap. • Aantal ondernemingen die steun ontvangen ter verbetering van de kennis over en implementatie van innovatieve bedrijfsmodellen. • Aantal ondernemingen die steun ontvangen ter verbetering van het kennispotentieel van kmo's door inzet van gespecialiseerd personeel. In totaal dragen 36 projecten bij tot deze indicator. O.a. volgende projecten hebben een grote bijdrage: • TakeOffAntwerp Alliance • Leuvens ecosysteem • Ondernemend Aalst • Professionaliseringsloket • CREMABI • Ministry of Makers
O.2.3.	Aantal betrokken lokale overheden	# gemeenten en provincies	188	82	Er werden reeds 188 lokale overheden betrokken. 32 projecten dragen bij tot deze indicator. Dit zijn voornamelijk

					projecten uit de generieke oproep 'Bevorderen van een ondernemingsvriendelijk klimaat bij lokale en provinciale besturen' uit 2015. De meeste projecten hebben betrekking op 1 lokaal bestuur. Een aantal projecten gaan breder en betrekken een groot aantal lokale besturen: • De bedrijvige kern • KWAZ • Digitale aanvraag horecaverunningen
O.2.4.	Aantal realisaties met betrekking tot een verbeterde dienstverlening door een lokale overheid	# realisaties	231	82	32 projecten dragen bij tot deze indicator. Dit zijn voornamelijk projecten uit de generieke oproep 'Bevorderen van een ondernemingsvriendelijk klimaat bij lokale en provinciale besturen' uit 2015. Aangezien een lokaal bestuur meerdere realisaties per project kan uitvoeren ligt deze indicator hoger dan O.2.3.
O.2.9.	Aantal bereikte ondernemingen met internationale oriëntatie	Ondernemingen	277	125	7 projecten dragen bij tot deze indicator. Uit Prioriteit 1 draagt o.a. ook het project "Janssen Incubatie Model" hiertoe bij gezien de internationale scope van de betrokken bedrijven. Uit prioriteit 2 dragen o.a. volgende projecten bij: • Locate in Limburg • Bevordering internationalisatie Limburgse bedrijven • Vlaanderen versnelt

3.2.2.2. Resultaatindicatoren (globale Vlaamse indicatoren en doelstellingen)

Voor sommige indicatoren zijn nog geen nieuwe waarden beschikbaar. Dit door de tijds kloof tussen het moment van meting en het beschikbaar zijn (cfr: bron) van deze waarden. De waarden van de resultaatindicatoren dienen tevens voorzichtig te worden geïnterpreteerd. Het gaat in alle gevallen over een momentopname en betreft (in)schattingen van respondenten op enquêtevragen. Het is alleszins aan te raden de evoluties over een ruimer tijds kader te bekijken. De bijdrage van het Operationeel Programma aan deze ruime Vlaamse doelstellingen zal aan bod komen tijdens de impactevaluatie.

ID	Indicator	Meeteenheid	Basiswaarde	Huidige waarde	Streefwaarde 2023	Opmerkingen	Bron
R.2.1.	Entrepreneurial Employee Activity (EEA)	% van ondernemende werknemers t.o.v. totale bevolking	8,6%	4,01%	12%	Nieuwe waarde beschikbaar uit GEM Belgium and Flanders 2014 Report	GEM
R.2.2.	Verbetering van de dienstverlening van lokale overheden ten overstaan van bedrijven en organisaties	Schaal 1-10	6,2		9	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar. Vervolgmeting wordt in 2017 uitgevoerd.	SVR
R.2.3.	Verkooppunten in centrale winkelgebieden in Vlaanderen	# verkooppunten	39.599		40.000	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar	Locatus
R.1.1.	Totaal aantal kmo's met product-, proces-, marketing- of organisatorische innovatie	%	62	70	70	Nieuwe waarde op basis van bevraging 2015	ECOOM

R.2.4.	Aandeel snelgroeïende ondernemingen	% ondernemingen	3,52	2,4	4	Nieuwe waarde beschikbaar uit Meting 2016 Pact 2020	ViA
R.2.5.	Ontluikend & Nieuw ondernemerschap: internationale oriëntatie	% respondenten betrokken bij starten/managen bedrijf	29	30	40	Nieuwe waarde beschikbaar uit GEM Belgium and Flanders 2014 Report	GEM
R.2.6.	Aantal exporterende Vlaamse bedrijven, incl. KMO's	ondernemingen	18.700	18.302	20.000	Nieuwe waarde beschikbaar uit Meting 2016 Pact 2020	ViA

3.2.3. Indicatoren Prioriteit 3

3.2.3.1. Outputindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Waarde 2016	Streefwaarde 2023	Opmerkingen
O.3.6.	Aantal weggewerkte knelpunten	# knelpunten	4	23	2 projecten uit prioriteit 1 dragen bij tot deze indicator: • Naar een duurzame energievoorziening in steden • CAPTURE
O.3.5.	Aantal kmo's die concrete acties ondernemen inzake energie-efficiëntie	# kmo's	160	300	4 projecten dragen bij tot deze indicator: • LED2016 • Energieke bedrijven • EE in kmo's • ZOVER
CO31	Aantal huishoudens met verbeterde energieverbruikclassificatie	# huishoudens	0	140	Nog geen goedgekeurde projecten, die bijdragen aan deze indicator.
O.3.1.	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots die leiden tot kwaliteitsverhoging en stimulering van EE en HE	# demonstraties en pilots	2	32	2 Projecten dragen bij tot deze indicator. Vanuit prioriteit 1: CAPTURE Vanuit prioriteit 3: Construction Academy
O.3.3.	Bijkomende tonnage die duurzaam wordt vervoerd	Tonnage	0	6.000.000	Nog geen goedgekeurde projecten
O.3.4.	Bijkomend aantal personen dat op duurzame wijze wordt vervoerd	# personen	15.982	40.000	12 projecten uit prioriteit 3 dragen bij tot deze indicator. Dit gaat om projecten die werden goedgekeurd binnen de oproep

						“Duurzame stedelijke mobiliteit kaderend in gemeentelijk/stedelijk klimaatplan – Fietssnelwegen”.

3.2.3.2. Resultaatindicatoren (globale Vlaamse indicatoren en doelstellingen)

Voor sommige indicatoren zijn nog geen nieuwe waarden beschikbaar, dit door het tijdsverschil tussen het moment van meting en het beschikbaar zijn (cfr: bron) van deze waarden. De waarden van de resultaatindicatoren dienen tevens voorzichtig te worden geïnterpreteerd. Het gaat in alle gevallen over een momentopname en betreft (in)schattingen van respondenten op enquêtevragen. Het is alleszins aan te raden de evoluties over een ruimer tijdskader te bekijken. De bijdrage van het Operationeel Programma aan deze ruime Vlaamse doelstellingen zal aan bod komen tijdens de impactevaluaties.

ID	Indicator	Meeteenheid	Basiswaarde	Huidige waarde	Streefwaarde 2023	Opmerkingen	Bron
R.3.4.	Productie groene warmte	PJ	27,6	25,6	33	Vlaanderen heeft enkel een productiedoelstelling in het kader van de lastenverdeling tussen de gewesten en de federale overheid.	VEA
R.3.5.	Aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het finaal energiegebruik	GWh (en %)	16.118 (5,7%)	16.307 (6%)	25.074	Vlaanderen heeft enkel een productiedoelstelling in het kader van de lastenverdeling tussen de gewesten en de federale overheid.	VEA
R.3.1.	Geschat jaarlijks volume broeikasgas-uitstoot residentiële gebouwen	Ton CO2-eq	13.594.000	9.671.000	9.723.000		VMP

R.3.2	Geschat jaarlijkse volume van broeikasgasuitstoot in CO2-eq sector vervoer	Ton CO2-eq	14.426.000	15.100.000	13.369.000		VMP
R.3.3.	Geschatte broeikasgasuitstoot in CO2-eq in niet-ETS industrie	Ton CO2-eq	4.289.000	3.864.000	4.753.000		VMP

3.2.4. Indicatoren Prioriteit 4

3.2.4.1. Outputindicatoren

Een aantal streefwaarden van indicatoren binnen prioriteit 4 zijn initieel te laag ingeschat. Dit gezien de verscheidenheid van projecten die mogelijk zijn binnen deze prioriteit. De reeds goedgekeurde projecten hebben betrekking op grote oppervlakten waardoor sommige huidige streefwaarden ruim overtroffen worden.

ID	Indicator	Meeteenheid	Waarde 2016	Streefwaarde 2023	Opmerkingen
O.4.1.	Aantal m ² waterbeheersmaatregelen	M ²	18.400	350	2 projecten dragen bij tot deze indicator: • Park Groot Schijn • Spoor Oost
CO38	Open ruimte gecreëerd of opgeknapt in stedelijke gebieden	M ²	75.300	22.000	Idem indicator O.4.1.
CO39	Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden	M ²	200	1.300	1 project draagt bij tot deze indicator: • Spoor Oost
O.4.3.	Aantal m ² nieuwe of gevaloriseerde/getransformeerde terreinen	M ²	120.000	6.000	2 projecten dragen bij tot deze indicator: • Spoor Oost • Kievit II Zuid
O.4.5.	Oppervlakte gerealiseerde publieke ingrepen en buurtgerichte ondernemingsinfrastructuur in achtergestelde buurten	M ²	1.319	1.300	2 projecten dragen bij tot deze indicator: • Circuskerk Malem • Renovatie van de Maria Gorettikerkerk tot multifunctionele ruimte

3.2.4.2. Resultaatindicatoren (globale Vlaamse indicatoren en doelstellingen)

Voor sommige indicatoren zijn nog geen nieuwe waarden beschikbaar. Dit door de tijds kloof tussen het moment van meting en het beschikbaar zijn (cfr: bron) van deze waarden. De waarden van de resultaatindicatoren dienen tevens voorzichtig te worden geïnterpreteerd. Het gaat in alle gevallen over een momentopname en betreft (in)schattingen van respondenten op enquêtevragen. Het is alleszins aan te raden de evoluties over een ruimer tijds kader te bekijken. De bijdrage van het Operationeel Programma aan deze ruime Vlaamse doelstellingen zal aan bod komen tijdens de impactevaluatie.

ID	Indicator	Meeteenheid	Basiswaarde	Huidige waarde	Streefwaarde 2023	Opmerkingen	Bron
R.4.1.	Tevredenheid groenvoorzieningen - groenindruk van eigen buurt	%	68,2	67,2	70-75%	Wanneer bewoners vinden dat er voldoende groen is in hun buurt, wordt dat als een belangrijke kwaliteit van de woonomgeving gezien. Voldoende en kwalitatief groen dat bereikbaar en toegankelijk is, vervult diverse functies voor de inwoners: van ecologische over recreatieve tot cultuurhistorische, educatieve en zuiverende functies. Voor deze indicator werd een gemiddelde van de scores van Antwerpen en Gent genomen. In Antwerpen is de tevredenheid over het groen in de	Stadsmonitor

						buurt achteruit gegaan (van 68,6% naar 65,8%). In Gent is de tevredenheid ten opzichte van 2011 gestegen (van 67,8% naar 68,6%).	
R.4.2.	Ruimteproductiviteit	aantal werkenden/ha economisch bezette bodem	109,3		112-117	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar	Stadsmonitor
R.4.3.	Tevredenheid over de buurt	%	72,6	72,55	75-80%	De tevredenheid van inwoners over hun buurt zegt veel over hoe zij de kwaliteit van hun directe woonomgeving zien. (On)Tevredenheid kan verband houden met heel diverse factoren zoals de voorzieningen, het sociaal contact, het onderhoud, de overlast, de veiligheid, aanzien van de buurt, enz. De oorzaken die de score van deze indicator beïnvloeden zijn zowel van economische, sociale, fysiek-ecologische als van institutionele aard. Voor deze indicator werd een gemiddelde van de scores van Antwerpen en Gent genomen. In Antwerpen ging de score licht omhoog (van 70% naar 70,7%). In Gent ging deze score licht omlaag (van 75,2% naar 74,4%).	Stadsmonitor

3.3. Tabel Prestatiekader

Niet van toepassing voor het jaarverslag 2016.

3.4. Financiële data per prioritaire as

Prioriteit	Totale financiële toewijzing	EFRO-toewijzing	EFRO/totale financiële toewijzing	Totale subsidiabele kosten goedgekeurde projecten	EFRO-steun goedgekeurde projecten	EFRO-steun goedgekeurde projecten/EFRO-toewijzing	Aantal goedgekeurde projecten
Prioriteit 1	173.867.498	69.546.999	40,1%	162.090.395	54.138.360	77,84%	26
Prioriteit 2	87.189.988	34.875.995	20,1%	37.331.409	14.410.998	41,32%	54
Prioriteit 3	113.167.963	45.267.185	26%	37.096.979	12.874.115	28,44%	19
Prioriteit 4	42.331.172	16.932.469	9,8%	16.590.180	6.581.054	38,87%	5
Prioriteit 5	13.885.220	6.942.610	4%	13.885.200	6.942.600	100,00%	9
Totaal	430.441.841,00	173.565.258,00	100%	266.994.162,00	94.947.127,00	54,70%	113

4. Samenvatting van de evaluaties

Overeenkomstig het evaluatieplan werden er in 2016 geen evaluaties uitgevoerd. Gezien de vorderingen van het programma inzake toekenning van middelen kan in 2017 begonnen worden met een eerste implementatie-evaluatie.

5. Kwesties die van invloed zijn op de prestaties van het programma en de genomen maatregelen

Tijdens het werkjaar 2016 werd de uitvoering van het programma verder uitgewerkt. Inhoudelijk werd het programma verder vorm gegeven in overleg met de verschillende partners en de praktische uitvoering werd op punt gesteld. Handleidingen en sjablonen werden aangepast en ter beschikking gesteld van de projectpromotoren. De implementatie van het programma verloopt vlot (54,70% van het beschikbare budget werd reeds toegewezen tot en met 2016). Bij een aantal dossiers nam de goedkeuringsprocedure meer tijd in beslag. Dit was voornamelijk te wijten aan de complexiteit inzake staatssteunregels. Er werd vanuit de Managementautoriteit een vaste aanpak hieromtrent toegepast.

Algemeen

Een staatssteun assessmentformulier met een bijhorende basis handleiding staatssteun '*staatssteunrichtlijnen voor subsidieontvangers*' werd ontworpen en aangeboden aan de projectpromotoren.

Het assessmentformulier werd ontworpen als hulp bij het bepalen of er al dan niet sprake is van staatssteun. De verschillende onderdelen die moeten vervuld zijn opdat sprake zou zijn van staatssteun worden overlopen (steun toegekend door een overheid of met staatsmiddelen bekostigd, selectief voordeel aan ondernemingen, economische activiteit, potentieel de mededinging of handelsverkeer tussen de lidstaten kunnen verstoren).

De basishandleiding staatssteun en de Mededeling van de Commissie betreffende het begrip staatssteun bieden verdere informatie om te beoordelen of er al dan niet sprake is van staatssteun. Ook de Kaderregeling betreffende staatssteun voor O&O&I omschrijft een aantal situaties waarbij de steun aan onderzoeksorganisaties niet als (directe of indirecte) staatssteun moet worden beschouwd.

Projectontwerp

De projectpromotoren analyseren eerst zelf op basis van het assessmentformulier en alle beschikbare informatie of er sprake zou kunnen zijn van staatssteun.

Vanuit de entiteit EFRO en de provinciale contactpunten wordt een niet bindend advies verleend aan de projectpromotoren in de ontwerpfase van het project. Voor complexere dossiers wordt eveneens aangeraden een professioneel juridisch advies in te winnen.

Projectselectie

In eerste instantie wordt gekeken of er al dan niet sprake is van staatssteun in het project of onderdelen ervan.

Indien er geen sprake is van staatssteun wordt in het assessmentformulier de argumentatie meegegeven waarop dit besluit gebaseerd is. Aansluitend zijn er prioriteit 1 projecten die buiten het bereik van de staatssteun vallen op basis van de kaderregeling O&O&I.

Indien er sprake is van staatssteun (op één of meerdere onderdelen van het project) wordt naar een oplossing gezocht in de algemene groepsvrijstellingsverordening, de de minimisverordening, of via een aanmelding van het dossier bij de EU Commissie.

Om een betere en intern afgestemd advies uit te brengen werd een multidisciplinaire werkgroep staatssteun binnen het Agentschap Innoveren & Ondernemen opgericht. De werkgroep bestaat o.a. uit de juridisch coördinator van AIO, een entiteitsverantwoordelijke Entiteit Europese en Internationale samenwerking, een jurist/innovatie expert van de afdeling innovatiesteun, een staatssteun expert uit de EFRO entiteit, en de Vlaamse staatssteun coördinator die als jurist/staatssteun expert vanuit AIO optreedt.

Projectmonitoring

Een belangrijk onderdeel van de staatsteunopvolging betreft de projectuitvoering.

Om tegemoet te komen aan de dienst inspectie van AIO wordt een inspectie checklist staatssteun ontworpen die hen in staat moet stellen om bij controle ter plekke en ondersteuning van de promotor op vlak van staatssteun een grondiger advies te leveren en correcte controles uit te voeren.

Begeleidingscomités maken integraal onderdeel uit van de EFRO-projectopvolging. Standaard worden steeds 3 momenten voorzien waarop samengezeten wordt met de promotor: bij aanvang tussentijds (na 1 jaar uitvoering) en op het eind van de projectuitvoering. Het aspect staatssteun vormt een vast aandachtspunt in de begeleidingscomités.

6. Verslag inzake de uitvoering van financieringsinstrumenten

Niet van toepassing voor het EFRO-Vlaanderen 2014-2020 programma.

7. Maatregelen die zijn genomen om te voldoen aan de ex-antevoorwaarden

Het Operationeel Programma voldeed bij indiening aan alle ex-antevoorwaarden. Er waren geen bijkomende acties vereist.

8. Vorderingen bij de voorbereiding en uitvoering van grote projecten en gezamenlijke actieplannen

Niet van toepassing voor het EFRO-Vlaanderen 2014-2020 programma.

9. Uitvoering van het Operationele Programma

9.1. Overzicht stand van zaken per prioriteit

9.1.1. Prioriteit 1: Stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie

Als onderdeel van de Europa 2020 strategie heeft de Europese Commissie de Innovatie-Unie uitgewerkt. De Innovatie-Unie hanteert een ruime interpretatie van het begrip innovatie. Innovatie omvat de grote maatschappelijke vraagstukken, als volgt benoemd in EU 2020: gezondheidszorg, duurzame landbouw, veilige, schone en efficiënte energie; klimaatsverandering, efficiënt gebruik van hulpbronnen en grondstoffen,... en heeft volgende doelstellingen:

- Versterken van de Europese kennisbasis: er wordt een onderzoeks- en ontwikkelingscapaciteit van 3% nagestreefd, hetgeen impliceert dat elke lidstaat minstens 3% van het BBP moet investeren in innovatie. Daarbij is het de bedoeling dat minstens 2/3 van de totale O&O-uitgaven door bedrijven moet gedragen worden, of de totale O&O-uitgaven van bedrijven moet minstens 2% van het BBP bedragen. Voor Vlaanderen ligt de globale O&O-intensiteit op 2,46%. Het aandeel van de O&O-uitgaven van bedrijven in Vlaanderen bedraagt 1,68% (2014).
- Vermarkting stimuleren: innovatieve bedrijven gemakkelijker toegang laten krijgen tot financiering, een interne markt voor innovatie creëren, openheid bevorderen en het creatieve potentieel van Europa beter benutten.
- Sociale en geografische verschillen reduceren: afstemming a.d.h.v. slimme specialisatie, sociale innovatie en innovatie in de openbare sector.

Ook specifiek in Vlaanderen moet de nadruk liggen op het versterken van O&O en de doorstroom van deze kennis naar economische en maatschappelijke valorisatie. Daarom worden de inspanningen van het EFRO-programma gericht op de verdere uitbouw van de vastgestelde hiaten in het Vlaamse innovatie-instrumentarium, m.n. co-creatie (d.m.v. proeftuinen) en kennisvalorisatie (d.m.v. demoprojecten). Het EFRO-programma beoogt projecten, die bijdragen tot het stimuleren van productontwikkeling en marktintroductie/disseminatie van innovatieve producten en diensten.

Projecten binnen Prioriteit 1 moeten daarenboven passen binnen de Regionale Innovatie Strategie (RIS3). Voor Vlaanderen werden een aantal clusterdomeinen geïdentificeerd waarin Vlaanderen comparatieve voordelen heeft opgebouwd en die over een aanzienlijk innovatiepotentieel beschikken. Deze domeinen zijn de volgende:

1. Duurzame chemie;
2. Gespecialiseerde maakindustrie;
3. Gepersonaliseerde gezondheidszorg;
4. Gespecialiseerde logistiek;
5. Gespecialiseerde agro-food;
6. Geïntegreerde bouw-milieu-energie;

7. Smart systems;

8. Creatieve industrieën en diensten;

Om bij te dragen aan de verschillende bovenvermelde doelstellingen, zowel op Europees als op Vlaams niveau, werden tot en met eind 2016 diverse oproepen gelanceerd. Meer specifiek werden volgende oproepen afgesloten:

- 3 generieke oproepen over heel Vlaanderen
- 2 oproepen voor GTI Kempen
- 2 oproepen voor GTI Limburg
- 4 oproepen voor GTI West-Vlaanderen

Het totale beschikbare budget voor deze prioriteit bedraagt 69.546.999 euro. Tot en met eind 2016 werden reeds 26 projecten goedgekeurd. Deze projecten vertegenwoordigen een gezamenlijke EFRO-steun van 54.138.360,20 euro (77,84% van het beschikbare budget). Onderstaand wordt de stand van zaken opgesplitst per specifieke doelstelling.

Specifieke doelstelling	Beschikbaar	Goedgekeurd	# projecten	Nog beschikbaar
Co-creatie	27.846.999	11.126.490,96	14	16.720.508,04
Demonstratieprojecten	41.700.000	43.011.869,24	12	-1.311.869,24
Totaal prioriteit 1	69.546.999	54.138.360,20	26	15.408.638,80

Volgende projecten werden tot en met 2016 goedgekeurd.

SD	Projectnummer	Projectnaam	Promotor	EFRO-steun
1	965	FAMILIAR	SOC Maakindustrie	2.086.712,45
1	1005	LED 2016	Vlaamse Hogescholenraad	493.966,80
1	1009	C3PO	Autonoom Provinciebedrijf Kamp C	668.320,41
1	1037	CoCreatie-Hub Bedrijven in de Kempen Insect Cluster	MILLIBETER	420.000,00
1	1041	1.1-Sectorinnovatie schakelfunctie	Universiteit Hasselt	163.200,00
1	1042	1.1-Toegepaste Technologische Innovatie (TTI)	Federatie van Maatwerkbedrijven 4WERK vzw	317.551,13

1	1047	We-Lab for HTM	Technische Universitaire Alliantie voor economische transformatie in West-Vlaanderen	392.977,50
1	1055	To Walk Again - Postrevalidatiecentrum	TO WALK AGAIN	1.194.418,86
1	1059	Janssen Incubatie Model	Janssen Pharmaceutica - JANSSEN Pharmaceutica NV	1.206.792,41
1	1108	Anicells	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Antwerpen - POM Antwerpen	772.195,00
1	1138	GreenVille LAB2FAB	Greenville	1.324.694,04
1	1168	Circularity in & with New Materials	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen	483.805,95
1	1174	Machinebouw en Mechatronica centrum West-Vlaanderen	Sirris, het collectief centrum van de technologische industrie - SIRRIS LEUVEN	1.281.156,41
1	1175	Proeftuin Voeding-Water	Universiteit Gent - st.-pietersnieuwstraat	320.700,00
2	936	Naar een duurzame energievoorziening in steden	Katholieke Universiteit te Leuven - "KU Leuven - Campus Arenberg - Wetenschap & Technologie	10.000.000,00
2	943	T2-campus	SYNTRA-LIMBURG	12.500.000,00
2	950	Versterken Limburgse bedrijven door innovatie	Innovatiecentrum Limburg	899.936,00

2	1007	Insect Pilot Plant	Katholieke Universiteit te Leuven - KU Leuven - Campus Geel - Wetenschap & Technologie (Thomas More K)	272.200,00
2	1029	Innovatie-Maat, Limburg innoveert en versterkt de bredere maakindustrie!	Innovatiecentrum Limburg	204.273,36
2	1104	Expertise- en innovatiecentrum voor robot- en minimaal invasieve chirurgie	OLV Robotic Surgery Institute	5.916.810,00
2	1115	BlueChem	Stad Antwerpen	3.473.589,60
2	1117	IMPACT	BIO BASE EUROPE PILOT PLANT	3.742.800,00
2	1118	CAPTURE	Universiteit Gent	4.831.833,48
2	1127	foodinnotech	EIGEN VERMOGEN VH INSTITUUT VOOR LANDBOUW- EN VISSERIJONDERZOEK	308.528,34
2	1177	Crop on top - het platform voor co-creatie van innovatieve urban farming technologie	Inagro, provinciaal extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm - Inagro VZW	675.000,00
2	1178	Autonoom varen in de Westhoek	Waterwegen en Zeekanaal	186.898,46

9.1.2. Prioriteit 2: Versterken van het concurrentievermogen van KMO's

Ondanks een gestage verbetering van de ondernemerschapdynamiek, kenmerkt Vlaanderen zich door een lage ondernemersgraad, een lage oprichtingsquote en weinig snelgroeiende gazellen. Wil Vlaanderen zijn economische positie behouden en concurrentiepositie versterken dan is het belangrijk dat ingezet wordt op het bevorderen van ondernemerschap en het stimuleren van de internationale oriëntatie van kmo's.

Binnen deze prioritaire as worden de inspanningen dan ook gericht op volgende 5 specifieke doelstellingen:

- Bevorderen van intrapreneurship en nieuwe vormen van ondernemerschap;
- Bevorderen van een ondernemings-vriendelijk klimaat bij lokale en provinciale besturen;
- Kennis over en implementatie van innovatieve bedrijfsmodellen bij kmo's verbeteren;
- Verhogen van het kennispotentieel binnen kmo's door inzetten van gespecialiseerd personeel;
- Bevorderen van een internationaal ondernemersklimaat;

Binnen prioriteit 2 werden tot en met 2016 volgende oproepen gelanceerd:

- 3 generieke oproepen over heel Vlaanderen
- 10 oproepen voor GTI Limburg
- 3 oproepen voor GTI West-Vlaanderen

Het totale beschikbare budget voor deze prioriteit bedraagt 34.875.995 euro. Tot en met eind 2016 werden reeds 54 projecten goedgekeurd. Deze projecten vertegenwoordigen een gezamenlijke EFRO-steun van 14.410.997,64 euro (41,32% van het beschikbare budget). Onderstaand wordt de stand van zaken opgesplitst per specifieke doelstelling.

Specifieke doelstelling	Beschikbaar	Goedgekeurd	# projecten	Nog beschikbaar
Ondernemerschap	10.000.000,00	2.944.846,18	11	7.055.153,82
Ondernemingsvriendelijk klimaat lokale besturen	5.445.995,00	5.050.429,61	26	395.565,39
Innovatieve bussinessmodellen	10.720.000,00	3.809.837,78	13	6.910.162,22
Kennisedewerkers	6.330.000,00	0,00	0	6.330.000,00
Internationalisering	2.380.000,00	2.605.884,07	4	-225.884,07
Totaal prioriteit 2	34.875.995,00	14.410.997,64	54	20.464.997,36

Volgende projecten werden tot en met 2016 goedgekeurd.

SD	Projectnummer	Projectnaam	Promotor	EFRO-steun
1	1003	Ghentrepneur	Stad Gent - Stadsdiensten AC Portus	200.000,00
1	1004	Ondernemend Aalst	Hogeschool Gent - Campus Aalst	200.000,00
1	1010	SPEK	Stad Kortrijk - Stadhuis Kortrijk	199.998,00
1	1016	Brugs Futurepreneurs Netwerk (BFN)	Stad Brugge - Administratie	199.949,24
1	1018	Leuvens ecosysteem	Stad Leuven - Stadskantoor	199.976,14
1	1020	TAKEOFFANTWERP_ALLIANC E	UA - Universiteit Antwerpen	200.000,00
1	1021	StartUp Ocean Hasselt: Challenge Accepted!	Stad Hasselt - Administratief Centrum AC Dr. Willems	200.000,00
1	1023	STARTUP2440	Stad Geel - Stadsbestuur Geel	199.405,20
1	1026	De BeGenkers – voor jongeren met goesting	Stad Genk - Stadsbestuur Genk	184.000,00
1	1133	Groei-oriëntering van kmo's met een sterk groeipotentieel in Limburg	UNIE VAN ZELFSTANDIGE ONDERNEMERS LIMBURG	152.537,60
1	1141	VAKlabo	Het Domein Bokrijk	1.008.980,00
2	934	Digitaal ondernemen	Gemeente Hamme (VI.) - Gemeentehuis Hamme Centrum	55.000,00
2	954	Levend stadshart	Stad Turnhout	126.322,50
2	956	Baanwinkels en gemeenten op één lijn	Autonom Provinciebedrijf Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen	287.308,00
2	957	bAsta! - beleef Aalst stad	Stad Aalst - Algemene Administratie	80.000,00

2	958	Stimuleren E-commerce bij de lokale handel	CENTRUMMANAGEMENT LEUVEN - CENTRUMMANAGEMENT LEUVEN (Nederlands)	32.000,00
2	959	Sturing attractieve branchedynamiek Liers kernwinkelgebied.	Stad Lier - Gemeentelijke administratie	68.444,00
2	962	Tijd voor actie: detailhandel Beernem	Gemeente Beernem - Gemeentehuis	68.794,51
2	964	Hoogstraat Natuurlijk! Proeven, genieten en beleven.	Stad Mechelen - Stadhuis - Algemene diensten	143.545,57
2	968	The Box Vlaanderen, Vlaanderen Boxt	STEBO	198.979,70
2	969	Naar een geïntegreerde digitale dienstverlening voor ondernemers	Stad Sint-Niklaas - Stadhuis	141.417,88
2	976	Digipas Poperinge en Win je winkel	Centrummanagement Poperinge vzw	73.564,00
2	977	Het internet. Ook uw zaak.	Ministeries van de Vlaamse Gemeenschap - Agentschap Ondernemen (AO) - hoofdzetel	268.880,00
2	978	Torhout winkelstad	Stad Torhout - Stadskantoor	97.186,00
2	980	De winkel van de toekomst start vandaag, in Wervik!	Gemeente Wervik - Stadhuis Wervik	24.000,00
2	985	CENTERPro	Stad Geraardsbergen - Tewerkstellingsdienst	50.100,00
2	986	De bedrijvige kern	UNIZO ONDERNEMERSVERENIGING	225.620,00

2	987	KWAZ	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten	176.000,00
2	989	Virtuele Gemeente (als kernversterking voor de fysieke handelskern)	Gemeente Boom - Gemeentehuis	153.600,00
2	991	Innovatief belevingswinkelen in Hasselt, hoofdstad van de smaak en shoppingstad	Stad Hasselt - Administratief Centrum AC Groenplein	329.815,70
2	992	De Stad MeeMaken	Stad Mechelen - Stadhuis - Algemene diensten	183.421,32
2	993	De Panne : bestemming om te shoppen met beleving	Gemeente De Panne - Gemeentehuis	56.400,00
2	994	Smart Retail City	Stad Genk - Stadsbestuur Genk	292.662,95
2	997	Digitale aanvraag horecaverGUNningen	V-ICT-OR - VLAAMSE ICT ORGANISATIE	235.000,00
2	1052	KraK West	Provinciaal netwerk van stedelijke ondernemingscentra - KORTRIJKS ONDERNEMERSCENTRUM	263.765,08
2	1080	Program & Transformatie Management	Ondernemersplatform Limburg	612.000,00
2	1155	Tourism Factory	Toerisme Limburg	806.602,40
3	1000	CREMABI	Designregio Kortrijk	552.753,53
3	1011	Ministry of Makers	DPGOV - Designplatform Gent Oost-Vlaanderen	226.661,05
3	1019	CLIFF	Provincie Limburg	487.600,00
3	1022	ANTWERP. POWERED BY CREATIVES. CONNECTING THE DOTS.	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Antwerpen - POM Antwerpen	520.654,44

3	1078	Limburgs Innovatief Agrarisch Ondernemerschap stimuleren	Boerenbondvereniging voor Innovatieve Projecten - Innovatiesteunpunt	168.208,20
3	1086	Transformatie Bouw Limburg 2.0	CONFEDERATIE BOUW LIMBURG - CONFEDERATIE BOUW LIMBURG vzw	249.982,55
3	1097	Circulaire Bedrijfsmodellen Limburg	Greenville	66.300,00
3	1105	Clusters van kracht voor een sterke Limburgse zorgeconomie	VKW LIMBURG - VKW-LIMBURG, DE LIMBURGSE WERKGEVERSORGANISATIE	184.110,00
3	1113	Health Care Accelerator	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen	690.068,24
3	1114	Professionaliseringsloket	Hogeschool PXL - Campus Elfde linie	76.499,77
3	1143	Limburg LifeTechValley	LifeTechValley	85.000,00
3	1152	Transitie naar gespecialiseerde logistiek	VOKA - Kamer van Koophandel Limburg	102.000,00
3	1153	Xenia, Online Horeca Dienstenplatform	Xenia in oprichting	400.000,00
5	944	Locate in Limburg	Locate in Limburg	1.459.800,00
5	1089	Bevordering internationalisatie Limburgse bedrijven	VOKA - Kamer van Koophandel Limburg	204.000,00
5	1161	Internationalisering Medtech Biotech RegMed	Provincie Vlaams-Brabant - Provinciebestuur Vlaams Brabant	142.064,07
5	1167	Vlaanderen versnelt	Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen	800.020,00

9.1.3. Prioriteit 3: Bevorderen van overgang naar koolstofarme economie

De Europese Unie legt zichzelf met de EU2020 strategie 3 ambitieuze doelstellingen op: een vermindering van het energieverbruik met 20%, een stijging van het aandeel van hernieuwbare energiebronnen tot 20% en een vermindering van de uitstoot van de broeikasgassen met minstens 20% ten opzichte van 1990.

Deze doelstellingen werden naar België vertaald in een aantal vooropgezette mijlpalen. Zo heeft België, voor de niet-ETS sector (ETS: energie-intensieve bedrijven) een bindende doelstelling om de broeikasgasuitstoot tegen 2020 te verminderen met 15% (tov van het referentiejaar 2005). Naast de wijzigingen omtrent de CO₂-uitstoot, werden er ook bindende doelen voor 2020 vooropgezet omtrent het aandeel van hernieuwbare energie in de totale nationale energieconsumptie. Hierbij werd rekening gehouden met de verschillende startsituaties van elke lidstaat en het productiepotentieel. Zo moet België tegen 2020 13% van haar totale energie halen uit hernieuwbare energie.

Om aan het behalen van deze doelstellingen een bijdrage te leveren, formuleerde het EFRO-programma Vlaanderen 2014-2020 binnen Prioriteit 3, 4 specifieke doelstellingen:

1. 'Stijging van doorgedreven energetische renovaties van residentiële gebouwen tot bijna-energieneutraal niveau'.
2. 'Verbeterde duurzame stedelijke mobiliteitssystemen die kaderen in een gemeentelijk/stedelijk klimaatplan'.
3. 'Verhoogde energie-efficiënte bij KMO's (energie-efficiënte bedrijfsgebouwen en productieprocessen)'.
4. 'Stijgend gebruik van groene warmte en een toename van de productie van hernieuwbare energie'.

Binnen prioriteit 3 werden tot en met 2016 volgende oproepen gelanceerd:

- 5 generieke oproepen over heel Vlaanderen
- 1 oproep voor GTI Limburg
- 5 oproepen voor GTI West-Vlaanderen
- 1 oproep voor GTI Kempen

Het totale beschikbare budget voor deze prioriteit bedraagt 45.267.185,00 euro. Tot en met eind 2016 werden reeds 19 projecten goedgekeurd. Deze projecten vertegenwoordigen een gezamenlijke EFRO-steun van 12.874.115,01 euro (28,44% van het beschikbare budget). Onderstaand wordt de stand van zaken opgesplitst per specifieke doelstelling.

Specifieke doelstelling	Beschikbaar	Goedgekeurd	# projecten	Nog beschikbaar
Energetische renovaties residentiële gebouwen	14.000.000,00	1.000.000,00	1	13.000.000,00
Stedelijke mobiliteitssystemen	13.267.185,00	7.910.453,58	12	5.356.731,42

Energie-efficiëntie KMO's	9.000.000,00	963.661,43	4	8.036.338,57
Groene warmte/hernieuwbare energie	9.000.000,00	3.000.000,00	2	6.000.000,00
Totaal prioriteit 3	45.267.185,00	12.874.115,01	19	32.393.069,99

Volgende projecten werden tot en met 2016 goedgekeurd.

SD	Projectnummer	Projectnaam	Promotor	EFRO-steun
1	946	Construction Academy	CONFEDERATIE BOUW LIMBURG vzw	1.000.000,00
2	1001	Fiets- en voetgangersbrug Aalsterse stationsomgeving	Stad Aalst - Algemene Administratie	800.000,00
2	1015	Fietstunnel onder Tiensesteenweg	Stad Leuven - Stadskantoor	660.000,00
2	1033	Fietsostrade Antwerpen-Lier: fietsbrug over spoorbundel te Mortsel	Provincie Antwerpen - Provinciehuis	832.000,00
2	1034	Fietsostrade Herentals-Balen: tunnel onder R14	Provincie Antwerpen - Provinciehuis	632.000,00
2	1035	Fietsostrade Herentals-Balen: fietsbrug over Kempisch Kanaal	Provincie Antwerpen - Provinciehuis	632.000,00
2	1069	Fietssnelweg Ring Gent kruising Drongensesteenweg N466	Stad Gent - Stadsdiensten AC Portus	915.400,00
2	1070	Fiets- en voetgangerstunnel Dampoort	Stad Gent - Stadsdiensten AC Portus	587.400,00
2	1071	Fietsbrug Zuiderpoort	Stad Gent - Stadsdiensten AC Portus	623.120,00

2	1077	Kanaalroute Noord	Waterwegen en Zeekanaal	641.777,71
2	1081	Fietsostrade Antwerpen- Mechelen: bouw fietsbrug R10	Provincie Antwerpen - Provinciehuis	907.740,67
2	1091	Fietsoversteek Dender te Dendermonde	Provinciebestuur Oost- Vlaanderen	332.135,20
2	1092	Fietstunnel Hofstraat te Dendermonde	Provinciebestuur Oost- Vlaanderen	346.880,00
3	1002	Energieke bedrijven	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Oost-Vlaanderen - POM Oost - Vlaanderen	72.200,00
3	1006	EE in kmo's	Agentschap innoveren en ondernemen - Gent	590.400,00
3	1074	ENEF-PRO: energie- efficiëntie bij processing bedrijven	Sirris, het collectief centrum van de technologische industrie - SIRRIS LEUVEN	146.102,43
3	1093	ZOVER	Stad Oudenaarde	154.959,00
4	1031	ECP Beerse/Merksplas - Kolonie	INTERCOMMUNALE ONTWIKKELINGSMAATSCHAPPI J VOOR DE KEMPEN AFVALBEHEER - IOK Afvvalbeheer	1.500.000,00
4	1060	Janssen G3 – Green Goes Geothermal	Janssen Pharmaceutica - JANSSEN Pharmaceutica NV	1.500.000,00

9.1.4. Prioriteit 4: Bevorderen van duurzame grootstedelijke ontwikkeling

Rekening houdend met het sterk verstedelijkt karakter van Vlaanderen en de belangrijke rol welke de steden kunnen vervullen als motor van groei, innovatie en tewerkstellingscreatie, vormt het bevorderen van een duurzame stedelijke ontwikkeling een belangrijk gegeven. Dit geldt in de eerste plaats voor de 2 grootsteden Antwerpen en Gent vermits zij in de eerste plaats hebben af te rekenen met de belangrijke uitdagingen welke zich vandaag stellen, meer bepaald op het vlak van de demografische evolutie, de klimaatuitdagingen, het slim omgaan met de beperkte stedelijke ruimte, het verminderen van de armoede in achtergestelde stedelijke buurten,....

Binnen deze prioriteit 4 van het EFRO-programma Vlaanderen 2014-2020 wordt dan ook ingezet op een coherent geheel van specifieke doelstellingen en maatregelen, welke bijdragen tot een duurzame en leefbare stedelijke omgeving:

1. Bevordering van groen, groen/blauwe infrastructuur, en klimaatadaptieve ruimte;
2. Stijging van de ruimteproductiviteit door het bevorderen van multifunctionaliteit en valorisatie, transformatie of tijdelijke invulling van on(der)benutte (bedrijven)terreinen en gebouwen;
3. Verhogen van de stedelijke vitaliteit in achtergestelde buurten, door het ondersteunen van kleinschalige stedelijke projecten op buurt – en wijkniveau die een economische hefboom betekenen.

Voor prioriteit 4 wordt vanaf 2016 gewerkt met doorlopende oproepen. Er werd per specifieke doelstelling 1 oproep gelanceerd.

Het totale beschikbare budget voor deze prioriteit bedraagt 16.932.469,00 euro. Tot en met eind 2016 werden 5 projecten goedgekeurd. Deze projecten vertegenwoordigen een gezamenlijke EFRO-steun van 6.581.053,93 euro (38,87% van het beschikbare budget). Onderstaand wordt de stand van zaken opgesplitst per specifieke doelstelling.

Specifieke doelstelling	Beschikbaar	Goedgekeurd	# projecten	Nog beschikbaar
Groene en groen-blauwe netwerken	5.644.157,00	3.740.000,00	1	1.904.157,00
Ruimteproductiviteit	5.644.156,00	2.148.653,93	2	3.495.502,07
Stedelijke vitaliteit	5.644.156,00	692.400,00	2	4.951.756,00
Totaal prioriteit 4	16.932.469,00	6.581.053,93	5	10.351.415,07

Volgende projecten werden tot en met 2016 goedgekeurd.

SD	Projectnummer	Projectnaam	Promotor	EFRO-steun
1	1163	Park Groot Schijn	Stad Antwerpen	3.740.000,00
2	1150	Spoor Oost	Stad Antwerpen	1.129.948,83

2	1162	Kievit II Zuid	Stad Antwerpen	1.018.705,10
3	1151	Circuskerk Malem	CIRCUSPLANEET	398.000,00
3	1164	Renovatie van de Maria Gorettikerkerk tot multifunctionele ruimte	DOIC	294.400,00

9.1.5. Prioriteit 5: Technische Bijstand

De middelen binnen de prioriteitsas “Technische Bijstand” worden ingezet voor een efficiënte en transparante operationalisering en uitvoering van het programma, via de financiering van het programma- en projectbeheer en de organisatie en werking van het programmasecretariaat, ter ondersteuning van de managementautoriteit en het Comité van Toezicht.

De bestaande beheers- en controlestructuren werden behouden voor de nieuwe programmaperiode met het oog op een efficiënte uitvoering en monitoring van het programma: behalen van de mijlpalen/doelstellingen verbonden aan het toekennen van de prestatiereserve, voldoen aan de N+3 – verplichtingen, tijdig uitbetalen van de steun aan de begunstigden, beantwoorden aan de gestelde vereisten op het vlak van controle en audit.

Uit de tussentijdse evaluatie van het programma 2007 – 2013 (oktober 2011) bleek het opgezette geïnformatiseerd systeem (met elektronische projectindiening en rapportering) positief te worden onthaald door de eindbegunstigden en bij te dragen tot de efficiëntie en effectiviteit van het programma. Wel kon de werking en gebruiksvriendelijkheid verder worden verbeterd.

Daarom werden, naast de wijzigingen opgelegd door de regelgeving m.b.t. de nieuwe programma-periode (o.m. inzake e-cohesion), verdere aanpassingen doorgevoerd om de werking en gebruiksvriendelijkheid van het beheers- en monitoringsysteem te optimaliseren. Op het vlak van ICT werd de online applicatie bijgewerkt. Het programma voldoet daarmee aan de opgelegde vereisten van de EC. Zowel de personeelsleden van het programmasecretariaat als de projectpromotoren werden uitgenodigd om verbeteringen aan te reiken. Zo is er de mogelijkheid om voortaan tevens de bewijsstukken van de voortgangs- en eindrapporten volledig digitaal in te dienen.

Ook de opvolging van de outputindicatoren kent een nieuwe, verbeterde werkwijze. De projectpromotoren zullen voortaan via een verplichte bijlage de gerealiseerde waarden moeten toelichten. De opgegeven waarde moet gevalideerd worden door de EFRO-projectbegeleider. Dit zorgt voor een grotere betrouwbaarheid en motivering van de programma-indicatoren.

Ook inzake subsidiabiliteit zijn er een aantal belangrijke wijzigingen ten opzichte van de programmaperiode 2007-2013. Dit zijn vereenvoudigingen voor de projectpromotoren. Zo dienen er minder bewijsstukken te worden aangeleverd in vergelijking met de vorige programmaperiode (rekeninguittreksels zullen via steekproef worden opgevraagd) en is er een uniform systeem van kilometervergoeding voor verplaatsingen met de wagen. Een belangrijke wijziging betreft het gebruik van een standaard uurtarief (SUT). Deze uniformisering vergemakkelijkt het indienen en behandelen van personeelskosten.

De noodzakelijke handleidingen en sjablonen, met inbegrip van de nieuwigheden, werden opgemaakt en via de website ter beschikking gesteld van geïnteresseerden. Dit zijn onder meer:

- Hulpdocument Kostendetailering

- Projectsjabloon EFRO Vlaanderen - Oproep 2015
- Praktische gids subsidiabiliteit
- Praktische gids projectindiening
- Praktische gids rapportindiening
- Praktische gids toegang tot e-loket EFRO
- Praktische gids onderdelen van e-loket EFRO
- Praktische gids Communicatie voor Promotoren
- Tijdsregistraties
- Template de-minimisverklaring
- Template wet op OHO en aanbestedingsplan
- ...

Daarnaast werden er verschillende infosessies georganiseerd om de projectuitvoerders te ondersteunen bij het indienen van een projectvoorstel en/of -rapport.

Het totale beschikbare budget voor deze prioriteit bedraagt 6.942.610,00 euro. Tot en met eind 2016 werden 9 projecten goedgekeurd. Deze 9 projecten vertegenwoordigen 100% van de beschikbare EFRO-steun.

Projectnummer	Projectnaam	Promotor	EFRO-steun
1062	Technische bijstand provincie Limburg	Provincie Limburg	294.300,00
1075	Technische bijstand provincie Oost-Vlaanderen	Provincie Oost-Vlaanderen	294.300,00
1083	Technische bijstand provincie Antwerpen	Autonoom Provinciebedrijf Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen	294.300,00
1084	Technische bijstand Brussel - Personeel	Agentschap Innoveren en Ondernemen	2.990.000,17
1085	Technische bijstand Brussel	Agentschap Innoveren en Ondernemen	2.186.809,83
1090	Technische bijstand provincie West-Vlaanderen	Provincie West-Vlaanderen	294.300,00

1095	Technische bijstand stad Antwerpen	Stad Antwerpen	147.150,00
1103	Technische bijstand provincie Vlaams-Brabant	Provincie Vlaams-Brabant	294.289,81
1112	Technische bijstand stad Gent	Stad Gent	147.150,00

9.2. Specifieke acties om de gelijkheid tussen mannen en vrouwen te bevorderen en discriminatie te voorkomen

Het thema 'gelijke kansen' is sinds het Verdrag van Amsterdam één van de beleidsdoelstellingen van de Europese Unie. Het doel van het Vlaamse gelijke kansenbeleid is om gelijke kansen te bieden en om achterstellingen, uitsluitingen en discriminaties weg te werken en te voorkomen. Het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijke kansen- en gelijke behandelingsbeleid bundelt het bieden van gelijke kansen en het garanderen van gelijke behandeling voor Vlaamse burgers en verankert de gebruikte methodieken en de doelstellingen. Door kwetsbare groepen in een brede waaier van levensdomeinen te bereiken en te versterken, wordt de sociale cohesie versterkt en bijgedragen tot een open en tolerant Vlaanderen.

Het Vlaamse gelijke kansenbeleid zit tevens vervat in het Pact 2020 door het streven naar sociale inclusie en een aangename leefomgeving.

Bij de uitvoering van het structuurbeleid wordt de toepassing van het principe "gelijke kansen" maximaal gegarandeerd door het voorkomen van elke discriminatie op basis van gender, ras of etnische oorsprong, religie of geloof, handicap, toegankelijkheid, leeftijd of seksuele identiteit, tijdens de voorbereiding en implementatie van de programma's.

Daartoe is dit uitgangspunt opgenomen in de criteria die gehanteerd worden voor de beoordeling en selectie van de concrete acties in het kader van de verschillende thematische doelstellingen en worden alle projectindieners verzocht de eventuele impact van hun project op het vlak van "gelijke kansen" te verduidelijken.

9.3. Duurzame ontwikkeling

Binnen het EFRO-programma worden diverse maatregelen (inzake energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, vermindering uitstoot broeikasgassen, aanpassing aan de klimaatverandering, bevordering biodiversiteit, efficiënt gebruik van hulpbronnen, milieuvriendelijke mobiliteit, verbetering stedelijke leefkwaliteit) voorzien welke rechtstreeks bijdragen tot een algemene duurzame ontwikkeling. Duurzame ontwikkeling voorziet in de behoeften van de huidige generatie zonder de mogelijkheden tot behoeftevoorziening van toekomstige generaties in gevaar te brengen, waarbij aandacht gegeven wordt aan de integratie van en de synergie tussen de sociale, de ecologische en de economische dimensie.

Duurzame ontwikkeling vormt een horizontaal principe dat deel uitmaakt van de beoordelings- en selectiecriteria van de concrete acties in het kader van de verschillende thematische doelstellingen. In de

projectaanvragen dienen projectuitvoerders aan te geven op welke manier wordt bijgedragen tot een duurzame ontwikkeling.

9.4. Verslaglegging over steun die is gebruikt voor doelstellingen op het gebied van klimaatverandering

Sinds 2016 werden projecten goedgekeurd binnen prioriteit 3 en prioriteit 4. Deze prioriteiten dragen deels bij tot de doelstellingen op het gebied van klimaatverandering. De toewijzing van middelen zal ook verder in 2017 gebeuren. Ook prioriteit 1 draagt (in)direct bij tot de doelstellingen op het gebied van klimaatverandering. Sommige projecten rapporteren eveneens op indicatoren die hiermee gepaard gaan. Deze projecten worden ingedeeld binnen prioriteit 1 en niet 3 omdat de focus voornamelijk op innovatie ligt. Dit betreft innovatie op het gebied van hernieuwbare energie, circulaire economie, ...

9.5. Rol van partners bij de uitvoering van het programma

Zoals tijdens de voorgaande programmaperiodes, wordt het partnerschapsbeginsel volledig door de Vlaamse Regering onderschreven en werd de samenwerking tussen verschillende beleidssectoren en bestuursniveaus, evenals de samenwerking met andere maatschappelijke geledingen, gecontinueerd.

Het Operationeel Programma 2014 - 2020 werd, in overeenstemming met het institutioneel en wettelijk kader, opgesteld in partnerschap met alle bevoegde Vlaamse instanties, de (sub)regionale en lokale overheden, de economische en sociale partners, en middenveldorganisaties.

Tijdens het voorbereidingsproces vonden een aantal consultaties en overlegmomenten plaats met (sub)regionale en stedelijke/lokale autoriteiten, economische en sociale partners, en relevante organisaties uit het maatschappelijk middenveld rond de inhoudelijke en financiële invulling van het Operationeel Programma:

Deze partners werden ook verder nauw worden betrokken bij de implementatie, monitoring en evaluatie van het programma via een vertegenwoordiging in het Comité van Toezicht en /of in de adviserende werkgroepen. Tevens is bij de provincies en de grootsteden Gent en Antwerpen een contactpunt (als onderdeel van het programmasecretariaat) voorzien.

Na goedkeuring van het OP in december 2014, werden tijdens het eerste semester 2015 de operationele structuren verder uitgebouwd waaronder een Stuurgroep per GTI, samengesteld uit vertegenwoordigers van de Vlaamse en lokale overheden, de bedrijfswereld en de kennisinstellingen.

10. Verplichte informatie en beoordeling overeenkomstig artikel 111, lid 4, eerste alinea, onder a) en b), van verordening (EU) nr. 1303/2013

10.1. De vorderingen in de uitvoering van het evaluatieplan en het vervolg dat aan de bevindingen van evaluaties is gegeven

Er werden in 2016 geen evaluaties doorgevoerd. Gezien de vorderingen van het programma inzake toekenning van middelen kan in 2017 begonnen worden met een eerste implementatie-evaluatie. Evaluaties in 2016 kenden weinig voorwerp gezien de geringe projectgoedkeuringen in 2015.

Het Comité van Toezicht en de Europese Commissie zullen verder op de hoogte worden gehouden van toekomstige evaluaties.

10.2. De resultaten van de voorlichtings- en publiciteitsmaatregelen voor de fondsen die zijn uitgevoerd in het kader van de communicatiestrategie

Gedurende 2016 werden volgende activiteiten ondernomen:

Europa in je Buurt

Naar aanleiding van de Europese feestdag werden in de week van 9 mei flyeracties gehouden in de stations van Mechelen, Antwerpen, Herentals, Leuven, Gent, Hasselt, Brugge en Roeselare. De actie was een samenwerking met de collega's van ESF, het Vlaams Ruraal netwerk en de provinciale en stedelijke EFRO-contactpunten.

Onder de vlag van www.europainjebuurt.be werd de aandacht gevestigd op projecten die in Vlaanderen via Europese middelen gerealiseerd worden. De actie had de bedoeling burgers kennis

te laten maken met de positieve impact van Europa in hun buurt en zette lopende en gerealiseerde projecten uit diverse Europese programma's in de kijker, om zo de doelstellingen uit de communicatiestrategie mee in te vullen.

Tijdens de actie werden meer dan 6.000 flyers uitgedeeld. Deze flyers bevatten info over de verschillende structuurfondsen die actief zijn in Vlaanderen en vermelden ook de website www.europainjebuurt.be die speciaal ontwikkeld werd als fondsenoverschrijdend platform en zich richt op het brede publiek. Via de website werd ook een wedstrijd georganiseerd waarbij vragen over Europa opgelost moesten worden.

Tijdens de acties in de stations van Leuven en Brugge werd ook de pancarte van de 'treasurehunt', die DG Regio in het kader van de Europadag organiseerde, opgehangen.

Effect/Digitale nieuwsbrieven

'Effect' is de digitale nieuwsbrief van EFRO-Vlaanderen. Deze bundelt nieuwigheden voor het programma en laat toe om infosessies en andere evenementen aan te kondigen en projecten in de kijker te zetten. De nieuwsbrief wordt naar meer dan 1.400 adressen gestuurd.

In 2016 werden Effect-nieuwsbrieven verspreid in maart, mei en oktober

Naast de digitale nieuwsbrief van de EFRO-managementautoriteit verspreiden ook de provincies en steden eigen nieuwsbrieven waarin EFRO-activiteiten aan bod komen. Een voorbeeld hiervan is het e-zine Grenzeloos West-Vlaanderen. Dit is een provinciaal e-zine rond Europese programma's en internationaal beleid van de provincie West-Vlaanderen en wordt gebruikt om te informeren rond de stand van zaken van het programma, nieuws, projectoproepen en goedgekeurde

projecten.

Persartikels

Volgens de EFRO-communicatierichtlijnen zijn promotoren verplicht om tijdens de uitvoering van hun project een aantal persacties te organiseren. Op deze manier kan het EFRO-verhaal verteld worden aan de hand van concrete praktijkvoorbeelden. Het voorbije jaar verschenen op die manier persartikels over projecten die via de steun van EFRO-Vlaanderen gerealiseerd worden.

Wetenschappers willen lijm en handcrème uit insecten halen

In de regio rond Geel is zopas de Kempen Insect Cluster uit de grond gestampt. Wetenschappers en bedrijven gaan experimenteren met insecten om er bijvoorbeeld handcrèmes mee te ontwikkelen uit sprinkhanenvet. Het voordeel van insecten is dat ze erg efficiënt stoffen kunnen omzetten, klinkt het bij de wetenschappers.

Onder meer de Kamer van koophandel Kempen, de hogeschool Thomas More, de KU Leuven, VITO en het Innovatiecentrum Antwerpen hebben de handen in elkaar geslagen om insecten te gebruiken in een koolstofarme grondstoffeneconomie.

Volgens wetenschappers kunnen insecten zeer efficiënt organisch afval omzetten naar bijvoorbeeld vetten of eiwitten. 'Een koe komt 1 kilogram bij als je ze 10 kilogram soja geeft. Voeder je insecten 10 kilogram, dan heb je 9 kilogram insecten', zegt Joan De Boeck van de hogeschool Thomas More. Insecten stoten voorts ook amper broeikasgassen uit en hebben weinig plaats nodig.

De partners willen 'waardeketens' creëren, om bijvoorbeeld afvalstromen te verwerken. Daarbij wordt gedacht aan het kweken en het verwerken van insecten voor chemie, veevoeder en menselijke voeding. Op langere termijn denkt men ook aan de cosmetica- en de farmaceutische industrie.

De initiatieven worden mee mogelijk gemaakt door zo'n 700.000 euro Europese regionale ontwikkelingssteun (EFRO). Er zouden zes projecten zijn goedgekeurd. (De Tijd, Za. 07 Jan. 2017, Pagina 18)

Hoge gast op ondernemersevent

Tijdens het Hams ondernemersevent 'Innovatie en digitalisering' kwam vice-eersteminister Alexander De Croo (Open Vld) langs. Sinds 2015 is De Croo ook Young Global Leader bij het World Economic Forum en lid van de Global Agenda Council on Europe. Hij kwam dan ook vertellen over het digitale potentieel van België. Ook vanuit de gemeente was er heel wat te zeggen over digitaal ondernemen in Hamme. De gemeente stapte immers in het EFRO-project Digitaal Ondernemen. Hamme krijgt Europese subsidies om meer in te zetten op digitale dienstverlening en het ondersteunen van de ondernemers in hun digitale werking. (Het Laatste Nieuws/Dendermonde, Vr. 23 Dec. 2016, Pagina 20)

Opnieuw 12,5 miljoen euro voor fietssnelwegen

De Vlaamse regering reserveert opnieuw 5 miljoen euro budget van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) voor investeringen in fietssnelwegen. De projectoproep loopt tot eind januari. Maximaal 40 procent van de investering in een nieuw fietsproject kan met Europees geld gebeuren. Vlaanderen past daarnaast zelf 40 procent bij en 20 procent moet van de gemeente of de provincie komen, zodat er in totaal voor 12,5 miljoen kan worden geïnvesteerd. (b) (Het Belang van Limburg, Ma. 07 Nov. 2016, Pagina 9)

Projectenlijst

Conform met de Europese verordening werd op de website een lijst gepubliceerd van goedgekeurde projecten. Deze wordt op regelmatige basis geactualiseerd. Deze lijst is terug te vinden via <http://www.vlaio.be/artikel/overzicht-van-goedgekeurde-projecten>

In de loop van 2017 zal ook een Belgische portaalsite ontwikkeld worden met info over de structuurfondsen die actief zijn in België. Naast info over ELFPO en ESF zal hier eveneens info over EFRO-Vlaanderen terug te vinden zijn en zal ook de projectenlijst opgenomen worden.

Infosessies

Om promotoren te informeren over de praktische werking van EFRO en hen te ondersteunen bij het indienen van een projectvoorstel worden specifiek voor hen infosessies georganiseerd.

- Infosessie generieke oproepen Prioriteit 1, 16 maart 2016.

Om promotoren meer toelichting te geven over de specifieke doelstellingen, het soort projecten dat verwacht werd en de beoogde doelgroep werd een infosessie georganiseerd in het VAC in Leuven. Voor deze infosessie hadden we 60 deelnemers.

- Infosessies projectrapportage en communicatie

In juni en oktober 2016 werden 2 infosessies, in Gent en Leuven, georganiseerd over projectrapportage en communicatie. Hiervoor werden de promotoren van de goedgekeurde projecten uitgenodigd. Naast een demonstratie over de werking van de applicatie kregen zij info over de berekening van het standaarduurtarief, de subsidiabiliteit van kosten en de communicatieverplichtingen. Op de 2 sessies mochten we een honderdtal aanwezigen verwelkomen.

- Infosessie oproep Sociale huisvesting augustus 2016

Deze infosessie richtte zich specifiek tot de sociale huisvestingsmaatschappijen en werd georganiseerd in samenwerking met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW).

Praktische gidsen

Om promotoren te ondersteunen bij het indienen van een projectvoorstel en bij de uitvoering van een project werden praktische gidsen ontwikkeld voor o.a. communicatie, subsidiabiliteit van kosten en staatssteun. Daarnaast werden allerlei sjablonen ter beschikking gesteld die het promotoren makkelijker moeten maken om aan alle programmavereisten te voldoen. Deze werden ter beschikking gesteld via de website www.efro.be. Gedurende 2016 werden een aantal gidsen geactualiseerd en werd o.a. een nieuwe gids over Staatssteun uitgewerkt. Deze gidsen zijn terug te vinden via <http://www.vlaio.be/artikel/praktische-gidsen-en-sjablonen>.

Activiteiten Contactpunten

Brede publiek

Provincie Antwerpen

Op 9 mei 2016 organiseerde de provincie Antwerpen een flyeractie naar aanleiding van de Dag van Europa in de treinstations van Herentals, Mechelen en Antwerpen-Centraal. Voor de actie in het station van Antwerpen-Centraal werd samengewerkt met de stad Antwerpen.

Provincie Limburg

- Promofilmpje Europa in Limburgse bioscopen

Begin mei 2016 startte de provincie Limburg met een promotiecampagne over Europa in de Limburgse bioscopen. Hiervoor werd een filmpje gemaakt dat de Limburger overtuigt van het belang van Europese, Vlaamse en provinciale steun voor producten en diensten waarmee iedere burger dagdagelijks in contact komt. Het filmpje werd van 4 tot 11 mei in alle Limburgse bioscopen getoond bij iedere filmvoorstelling. Op deze manier kon een zeer groot publiek bereikt worden. Het filmpje is [hier](#) te bekijken.

- Promofilmpje sociale media

Naast het filmpje dat in de bioscopen verspreid werd, werd eveneens een aangepaste versie gemaakt dat verspreid werd via de sociale media

- Projectendatabank

Via de website van de dienst Europe van de provincie Limburg (<http://www.limburg.be/europa>) kan een digitale kaart geraadpleegd worden. Deze geeft een overzicht van alle projecten die via Europese steun gerealiseerd worden in Limburg, waaronder de projecten die EFRO steun ontvangen. Bij goedkeuring van nieuwe projecten werd deze steeds ge-updated.

- Projectopendeur EnergyVille

Tijdens de Dag van de Wetenschap op 11 november 2016 zette het EFRO-project EnergyVille uit Genk de deuren open voor een publieksdag. Op deze dag konden meer dan 2.500 bezoekers kennismaken met de werking van EnergyVille

Provincie Oost-Vlaanderen:

- Event Aalst

Op 25 mei organiseerde de provincie Oost-Vlaanderen een evenement in Aalst. Dit paste in het geheel van activiteiten die opgezet werden naar aanleiding van Europa in je Buurt. Het evenement vond plaats op het Werfplein in Aalst en richtte zich naar de scholen uit de buurt. Tijdens het evenement werd een kleurboek met daarin prenten van Europese projecten voorgesteld. Het evenement werd georganiseerd in samenwerking met Europa Direct Oost-Vlaanderen.

Provincie Vlaams-Brabant:

- Europaweek in Vlaams-Brabant

Tussen 30 april en 9 mei organiseerde de dienst Europa van de provincie Vlaams-Brabant allerlei activiteiten in het kader van Europa. Tijdens deze week werden een aantal Europese realisaties bij Imec en PAC Herent in de kijker gezet. Tijdens de Week van Europa was er een aanbod voor zowel de burger, de scholieren, als de bedrijven.

Het Imec-instituut (Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum) in Leuven, het grootste onafhankelijke Europese onderzoekscentrum op het gebied van micro-elektronica, nanotechnologie, ontwerpmethodes en technologieën voor ICT-systemen zette op zaterdag 30 april de deuren open voor het brede publiek. Op dinsdag 3 mei kregen scholieren er de kans om kennis te maken met de technologieën van de toekomst.

Het Provinciaal Agrarisch Centrum Herent is een onderzoeksinstituut voor de witloofteelt. Op maandag 2 en dinsdag 3 mei, kregen scholieren er de kans om alles te weten te komen over witloofteelt. De week werd afgesloten met de Dag van de Aardbei op zondag 8 mei in het Begijnhof van Diest.

Provincie West-Vlaanderen:

- Projectendatabank

Sinds maart 2016 beschikt de provincie West-Vlaanderen over een eigen projectendatabank. Deze bevat informatie over alle Europese projecten waarin partners uit de provincie West-Vlaanderen actief zijn, waaronder EFRO projecten. Deze databank is te raadplegen via <http://www.projectendatabank.be/>.

Professionele doelgroep:

Stad Antwerpen

Binnen de stad werd er gecommuniceerd over zowel de realisaties van het vorige EFRO-programma 2007-2013 (o.a. via het intranet) als over de mogelijkheden van het nieuwe programma via gerichte infosessies voor potentieel te betrekken stedelijke diensten. De stad verspreidde artikels over o.a. de Dag van Europa, over de steun die vanuit Europa naar Antwerpen vloeide en over de manier waarop jongeren via Europese steun in Antwerpen gemotiveerd worden tot ondernemerschap.

Provincie Limburg

In het provinciehuis werd eind mei 2016 een persconferentie georganiseerd n.a.v. de opstart van de detailhandelsprojecten in Genk en Hasselt.

Provincie Vlaams-Brabant

- Nocturne Imec

De provincie Vlaams-Brabant organiseerde op 3 mei 2016 tijdens de Week van Europa een business to business meeting voor bedrijven bij Imec in Leuven.

- Roadshows

Gedurende 2016 organiseerde de provincie Vlaams-Brabant verspreid over de hele provincie een aantal infosessies over de mogelijkheden van EFRO-subsidies voor lokale besturen. Deze sessies richtten zich naar gemeenten, middenveld en sectororganisaties. Er waren sessies in Leuven, Tienen, Rotselaar, Machelen, Merchtem en Steenokkerzeel.

- Infosessie oproep Sociale Huisvestingsmaatschappijen

Om de EFRO-oproep sociale huisvesting te promoten organiseerde het EFRO-contactpunt van de provincie Vlaams-Brabant op woensdag 29 juni een infosessie op het provinciehuis in Leuven.

- Infomarkt subsidiekanalen

Op dinsdag 8 november voorzag het contactpunt Vlaams-Brabant een infostand op een infomarkt over subsidiekanalen in de campus Anderlecht van de Erasmus Hogeschool in Brussel. Deze infomarkt richtte zich naar docenten van EHB.

Provincie West-Vlaanderen

In 2016 werden er 3 artikels over EFRO gepubliceerd in Grenzeloos West-Vlaanderen, het E-zine van de provincie West-Vlaanderen over Europa. Zo was er op 2 juni een bijdrage over de ecosysteem projecten in de studentensteden Brugge en Kortrijk. Op 22 september was er een item over de oproep internationalisering en op 8 november werd de oproep voor renovatie van sociale woningen in de kijker gezet.

Communicatieverplichtingen projectuitvoerders

De publicitaire verplichtingen zoals beschreven in het draaiboek "Handboek Communicatie voor promotoren" en nader gespecificeerd in de laatst goedgekeurde projectdefinitie dienen integraal gevolgd te worden. Dit heeft betrekking op de weergave van de logo's, vermelding van de EFRO-steun, minimale persacties, publicaties, affiches, werfborden, gedenkplaten en evenementen.

Overzicht communicatieacties en bereik

Onderstaand overzicht vormt een weergave van het bereik van de voornaamste acties die vanuit de managementautoriteit en de belangrijkste stakeholders ondernomen werden.

Actie	Aantal	Bereik
Flyeractie Europa in je Buurt in treinstations	8 stations	7400 flyers en 6000 muntjes
Website Europa in je Buurt 9/05/2016-15/05/2016	1 website	1161 bezoekers
Wedstrijd Europa in je Buurt	1 wedstrijd	262 deelnemers
Website EFRO	1 website	22.229 unieke bezoekers
Digitale nieuwsbrief Effect	3 edities	1486 abonnees
Projectenlijst	1 projectenlijst	4 maal per jaar update
Infosessie rapportage en communicatie	2 sessies	100 aanwezigen
Infosessies projectoproepen	2 sessies	80
Promofilmpje in Limburgse bioscopen	1 filmpje	49 zalen/ 5 steden/1372 filmvoorstellingen/ +/- 100 bezoekers per film= 137.200 kijkers
Promofilmpje via sociale media	1 filmpje	12355 kijkers
Projectopendeur Energyville Dag van de Wetenschap	1 projectopendeur	2.500 bezoekers
Scholenactie Aalst	1 actie	160 deelnemers
Europaweek IMEC	1 week	320 deelnemers
Europaweek provinciaal Agrarisch centrum Herent	1 week	153 deelnemers
Projectendatabank provincie West-Vlaanderen	1 databank	
Persconferentie detailhandelsprojecten Genk en Hasselt	1 persconferentie	/
EFRO roadshow Vlaams Brabant	6 sessies	112 deelnemers
Publicaties in Grenzeloos West-Vlaanderen	3 publicaties	

11. Aanvullende informatie

11.1. Vorderingen bij de uitvoering van de geïntegreerde aanpak voor territoriale ontwikkeling en de duurzame stedelijke ontwikkeling

11.1.1. Geïntegreerde aanpak voor territoriale ontwikkeling

Na goedkeuring van het OP in december 2014, werden tijdens het eerste semester 2015 de operationele structuren verder uitgebouwd waaronder een Stuurgroep per GTI, samengesteld uit vertegenwoordigers van de Vlaamse en lokale overheden, de bedrijfswereld en de kennisinstellingen. Tevens keurde het Comité van Toezicht de oproep- en selectieprocedure m.b.t. de GTI's goed welke o.m. voorziet in:

- opmaak van een startnota door de Stuurgroep;
- voorbereiding en lancering van de projectoproepen door de Managementautoriteit (in overleg met de Stuurgroep);
- validatie van de projectvoorstellen (nagaan van conformiteit met de doelstellingen van de GTI) door de Stuurgroep;
- toetsing van de projectvoorstellen door de Managementautoriteit aan de ontvankelijkheids- en selectiecriteria;
- beslissing door de Managementautoriteit (terugkoppeling naar Stuurgroep);

Acties in het kader van de GTI's kunnen worden uitgevoerd binnen de eerste 3 prioritaire assen van het programma, met name het stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie, het versterken van het concurrentievermogen van KMO's en het bevorderen van de overgang naar een koolstofarme economie.

Eind 2016 kenden zij de volgende stand van zaken:

- **GTI Limburg:** speelt in op de specifieke sociaal-economische reconversieproblematiek in de provincie, als gevolg van de sluiting van Ford Genk (belangrijkste werkgever in de regio). Om deze structurele problemen het hoofd te bieden, werd een geïntegreerde strategie (SALK – Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat) uitgewerkt welke een totaalvisie voor Limburg formuleert om het economisch weefsel te verstevigen en de jobcreatie te versterken.

Eind 2016 kende de GTI Limburg een benuttingsgraad van 74 %. Er werd reeds 32,4 miljoen euro EFRO-steun toegekend aan 21 projecten op het vlak van innovatie en technologische ontwikkeling, ondernemerschap (o.m. professionalisering, innovatieve bedrijfsmodellen, internationalisering) en koolstofarme economie (innovatieve bouwtechnieken).

- **GTI Kempen:** gaat in op de sociaal - economische en territoriale uitdagingen van de Kempen, welke als meest geïndustrialiseerde regio in Vlaanderen en aangrenzend bij Limburg, met vergelijkbare problemen heeft af te rekenen. Voortbouwend op de toekomstvisie vervat in het Streekpact 2013 – 2018, werd hiertoe een gerichte speerpuntenstrategie (DYNAK – Dynamisch Actieplan Kempen) ontwikkeld.

Eind 2016 werd reeds 6,7 miljoen euro EFRO-steun toegewezen aan 7 projecten op het vlak van innovatie en technologische ontwikkeling, en koolstofarme economie (geothermie, biogassen). Hierdoor kende de GTI een benuttingsgraad van 71 %.

- **GTI West-Vlaanderen:** inspeland op de specifieke problemen van de provincie waar eveneens de industriële sector nog relatief sterk aanwezig is en onder ernstige druk staat. Om deze problemen aan te pakken, werd het strategisch plan “West Deal” uitgewerkt als basis voor een toekomst- gerichte en structurele economische transformatie.

Eind 2016 kende de GTI West-Vlaanderen een benuttingsgraad van 22 %. Er werd 4,6 miljoen euro EFRO-steun toegekend aan 9 projecten op het vlak van innovatie en technologische ontwikkeling, en ondernemerschap (kernversterking, zorg economie).

11.1.2. duurzame stedelijke ontwikkeling

Voor de vorderingen inzake duurzame stedelijke ontwikkeling; zie 9.1.4.: stand van zaken prioriteit 4.

12. Slimme, duurzame en inclusieve groei

Het programma levert mede een bijdrage tot de Europa 2020-strategie voor een slimme, duurzame en inclusieve groei. Zoals hiervoor toegelicht, richt het zich voornamelijk op de kerndoelstellingen inzake onderzoek & innovatie en klimaat/energie waardoor tevens wordt bijgedragen tot het verhogen van de werkgelegenheid. Meer onderzoek, ontwikkeling en innovatie in de economie verbetert de concurrentiekracht en zorgt voor banen terwijl investeringen in duurzame energie en energie-efficiëntie de klimaatverandering bestrijden en eveneens nieuwe kansen scheppen voor bedrijven en werknemers. Daarnaast wordt de werkgelegenheidscreatie eveneens ondersteund door het versterken van de concurrentiekracht van KMO's en dragen ook de gesteunde initiatieven in het kader van een duurzame stedelijke ontwikkeling, bij tot het tegengaan van de klimaatverandering en het behoud van het milieu.

Het Operationeel Programma Vlaanderen 2014-2020 selecteerde onderstaande thematische doelstellingen om bij te dragen aan de slimme, duurzame en inclusieve groei. Deze 5 doelstellingen werden geselecteerd uit 11 mogelijkheden van thematische doelstellingen van de EC.

Thematische doelstelling	Totale voorziene uitgaven (meuro)	Toegekende EFRO-steun (meuro)	% beschikbare middelen
1. Stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie	162,1	54,1	77,8
3. Versterken van concurrentievermogen van KMO's	37,3	14,4	41,32
4. Bevorderen van de overgang naar een koolstofarme economie	37,1	12,8	28,4

5.Bevorderen van aanpassing aan klimaatverandering	14,8	5,8	52,2
9.Bevordering van sociale inclusie	1,8	0,7	12,27
Totaal	267,0	95,0	54,7

De bijdrage en voortgang van Vlaanderen inzake de Europa 2020 - targets wordt gemonitord aan de hand van een aantal kernindicatoren. De beoordeling van de programmabijdrage tot deze Vlaamse acties die bijdragen aan de strategie van de EU voor een slimme, duurzame en inclusieve groei zal uitvoerig aan bod komen in de latere impactevaluaties.